

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.276.2024

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2986 Pani Posłanki Pauliny Matysiak w sprawie możliwości wypłaty środków z Funduszu Pracy dla osób z niepełnosprawnościami, które wcześniej otrzymały dofinansowanie jako osoby pełnosprawne, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Pani Posłanka w swojej interpelacji zadaje pytania dotyczące Funduszu Pracy, natomiast Pani Posłanka Małgorzata Chmiel interpelowała w sprawie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Wyjaśnić należy, że Fundusz Pracy i Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych to niezależne od siebie fundusze, regulowane odrębnymi przepisami.

W przypadku Funduszu Pracy, stosowne regulacje zawiera ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 475, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 243, z późn. zm.), określające szczegółowe warunki i tryb przyznawania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Natomiast środki PFRON podlegają regulacjom ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.) i przepisom zawartym w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1330, z późn. zm.) – w zakresie wsparcia podejmowania działalności gospodarczej.

Środkami obu funduszy dysponuje na szczeblu powiatowym starosta, a w jego imieniu, w zakresie aktywizacji zawodowej, dyrektor powiatowego urzędu pracy.

Odnosząc się do środków Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności w wysokości określonej w umowie ze starostą, wsparcie to ma charakter fakultatywny, a rozstrzygnięcia w sprawie przyznania środków dokonuje starosta.

W związku z brzmieniem art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia, w § 6 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia

lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej ujęto zapis, dotyczący wymogu dołączenia do wniosku o dofinansowanie oświadczenia m. in. o nieotrzymaniu bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, czy założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.

Powyższe oznacza, że ubieganie się bezrobotnego, który w przeszłości korzystał z bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, czy założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej o ich ponowne przyznanie, nie jest możliwe.

Natomiast, w zakresie przyznawania środków z PFRON, zaproponowano korzystniejszą z punktu widzenia adresatów prawa interpretację, mającą oparcie w literalnym brzmieniu przepisów: otóż uzyskanie przez daną osobę - jako pełnosprawną - środków na podjęcie działalności gospodarczej, nie wyklucza przyznania jej środków PFRON, jeżeli osoba ta nabyła status osoby niepełnosprawnej.

Zgodnie z § 2 ust 1. pkt 2 rozporządzenia w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej, osobie uprawnionej można przyznać środki jeśli upłynęło co najmniej 12 miesięcy od zaprzestania prowadzenia przez nią działalności. Przywołany przepis nie precyzuje, czy działalność ta była prowadzona przed, czy po uzyskaniu przez tę osobę orzeczenia o niepełnosprawności.

Dlatego zapis w art. 12a ustawy o rehabilitacji, dotyczący jednorazowości przyznania środków, można interpretować jako mający nie dopuścić do sytuacji podwójnego finansowania ze środków PFRON kosztów podjęcia działalności gospodarczej przez osobę niepełnosprawną. Zatem celem, na który osoba nie mogła otrzymać środków publicznych jest ta konkretna działalność, o której dofinansowanie ze środków PFRON ubiega się osoba niepełnosprawna.

Środki PFRON, przekazane samorządom powiatowym – zgodnie z art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji – znajdują się w wyłącznej dyspozycji powiatu. Natomiast przepisy ww. rozporządzenia wskazują, że to starosta rozpatruje wniosek. Rozpatrzenie wniosku w sprawie przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej należy zatem do starosty.

Przyznanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej ma charakter fakultatywny. To samorzady powiatów decydują o przeznaczeniu środków otrzymanych według algorytmu z PFRON na poszczególne zadania.

Informuję, że obecnie nie są planowane prace legislacyjne w celu dokonania zmiany przepisów regulujących przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Łukasz Krasoń
Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/